VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 195)**
- **Komisji Obrony Narodowej (nr 131)**

z dnia 17 lipca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 195)

Komisji Obrony Narodowej (nr 131)

17 lipca 2019 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Obrony Narodowej, obradujące pod przewodnictwem posła **Rafała Grupińskiego (PO-KO)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 3548).

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Skurkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, **Maciej Kopeć** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, **Katarzyna Koszewska** dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego Ministerstwa Edukacji Narodowej, **Alina Sarnecka** dyrektor Departamentu Podręczników, Programów i Innowacji Ministerstwa Edukacji Narodowej, **Paweł Hut** dyrektor Departamentu Edukacji, Kultury i Dziedzictwa Narodowego Ministerstwa Obrony Narodowej wraz ze współpracownikiem, **Agnieszka Orzechowska** naczelnik Wydziału Współpracy ze Społeczeństwem w Departamencie Edukacji, Kultury i Dziedzictwa Narodowego Ministerstwa Obrony Narodowej, płk **Cezary Janowski** zastępca szefa Zarządu Planowania Użycia Sił Zbrojnych i Szkolenia – P3/P7 w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego wraz ze współpracownikiem, **Krzysztof Baszczyński** wiceprezes Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, **Janina Jackiewicz -Sikorska** przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego, **Paweł Rodzoś** stały doradca Komisji Obrony Narodowej oraz **Emilia Kunikowska** asystentka przewodniczącego Komisji Obrony Narodowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Izabella Kulesza-Rozesłaniec**, **Ewa Muszyńska, Dawid Ożóg**, **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Maria Iwaszkiewicz**, **Urszula Sęk –** legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Obrony Narodowej. Witam pana Wojciecha Skurkiewicza sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, witam pana Macieja Kopcia podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, wszystkich gości i państwa posłów. Stwierdzam kworum.

Informuję, że marszałek Sejmu po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu w dniu 26 czerwca 2019 r. skierował do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz do Komisji Obrony Narodowej do pierwszego czytania poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 3548).

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie tegoż projektu ustawy z druku nr 3548. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny. W takim razie przystępujemy do jego realizacji.

Proszę przedstawicielkę wnioskodawców, panią poseł Annę Siarkowską o uzasadnienie projektu ustawy.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panowie ministrowie, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt w imieniu wnioskodawców przedstawić projekt nowelizacji ustawy – Prawo oświatowe.

Celem nowelizacji, którą państwo mają przed sobą w druku nr 3548, jest określenie ustawowych ram funkcjonowania oddziałów przygotowania wojskowego, to jest tzw. wojskowych klas mundurowych. Nowelizacja ma na celu uporządkowanie stanu faktycznego pod względem prawnym i organizacyjnym. Należy tu mieć na względzie przede wszystkim to, że przedmiotowa nowelizacja, którą zaraz będę omawiała, nie wprowadza żadnej rewolucji ani gwałtownych zmian. Jest tylko takim uporządkowaniem obecnej sytuacji obowiązującego stanu faktycznego pod względem prawnym i organizacyjnym.

Celem ustawy jest również zapewnienie jednolitego standardu szkolenia wojskowego w szkołach, sprzyjającego podejmowaniu przez absolwentów służby wojskowej i zasilaniu rezerw osobowych.

Również celem nowelizacji jest to, aby każdy uczeń, który ukończy edukację w klasie mundurowej, posiadł odpowiednie przygotowanie do podjęcia służby wojskowej. Albowiem dotychczasowe unormowania w tym względzie charakteryzowały się dużą niejednolitością i brakiem standaryzacji. Nowelizacja również ma na celu wprowadzenie ułatwień dla absolwentów takich klas, albowiem dzięki wprowadzeniu standaryzacji i nadzorowaniu tego programu przez Ministerstwo Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministerstwem Edukacji Narodowej absolwenci będą mogli liczyć na ułatwienia w rekrutacji do służby wojskowej oraz w dalszym kształceniu na uczelniach wojskowych. Będą mieli także możliwość odbycia skróconej służby przygotowawczej.

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, na wstępie chciałabym przedstawić tło historyczne leżące u źródeł nowelizacji, którą obecnie państwu prezentuję. Koncepcja klas wojskowych pojawiła się 19 lat temu, została wprowadzona w 2000 r. Opracowano wówczas tę koncepcję. Zakładała ona uruchomienie eksperymentu pedagogicznego, który po fazie testów miał zakończyć się wprowadzeniem do porządku prawnego rozwiązania systemowego.

Pierwsza klasa wojskowa powstała w 2001 r. w Tucholi. Eksperyment, który zaczął się w tamtym czasie, trwa do dziś i uczestniczy w nim prawie 500 szkół. Koncepcja spotkała się z bardzo pozytywnym odzewem społecznym. Jest duże zainteresowanie kształceniem się w ramach oddziałów przygotowania wojskowego wśród młodych ludzi. W dalszym ciągu, mimo upływu 19 lat od powstania tej koncepcji i jej realizacji, nie spotkała się ona finalnie z wprowadzeniem tego rozwiązania systemowego. Ten element chcemy obecnie naprawić. Chcemy wdrożyć rozwiązanie, które będzie w pełni systemowe.

Na samym początku, kiedy wprowadzano oddziały przygotowania wojskowego, opierano się o rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Sportu i Turystyki z 2002 r. Obecnie to rozporządzenie już nie obowiązuje. Dzisiaj te klasy mundurowe, oddziały przygotowania wojskowego funkcjonują w obecnym systemie prawnym, ale na zasadzie innowacji pedagogicznej, określonej w ramach ustawy – Prawo oświatowe.

Problemem jest to, że dla innowacji pedagogicznych przepisy prawa nie wskazują szczególnych wymagań formalnych. To, w jaki sposób te oddziały przygotowania wojskowego funkcjonują, jaki program nauczania realizują, jacy nauczyciele są zatrudniani i jakie zajęcia praktyczne są realizowane w ramach tych klas – o tym decyduje dyrektor szkoły. Skutek jest taki, że szkoły w zasadzie we własnym zakresie określają zasadę prowadzenia takich klas. Tworzy to dużą różnorodność organizacyjną i programową i brak standardów.

Nie wszystkie, niestety, placówki prowadzą zajęcia na satysfakcjonującym poziomie z punktu widzenia działań obronnych. Funkcjonujące obecnie rozwiązanie jest mocno niekorzystne dla obronności państwa, biorąc pod uwagę kryterium efektywności. Ministerstwo Obrony Narodowej w rzeczywistości nie ma obecnie realnego wpływu na sposób prowadzenia zajęć. Może oczywiście oferować wsparcie i wsparcie finansowe czy merytoryczne do tej pory było oferowane. Ministerstwo Obrony Narodowej nie może jednak obecnie określać standardów i egzekwować ich spełniania.

Zmiana obecnego stanu rzeczy mocno leży na sercu posłom Zjednoczonej Prawicy i obecnemu rządowi. Dwa lata temu, w 2017 r. Ministerstwo Obrony Narodowej postanowiło wprowadzić program pilotażowy dla szkół prowadzących „Certyfikowane Wojskowe Klasy Mundurowe”. W ramach tego programu podjęto działania mające na celu wsparcie wytypowanych placówek w zakresie realizacji szkolenia wojskowego zgodnego ze stan-

dardami obowiązującymi obecnie w siłach zbrojnych. Certyfikowane klasy mundurowe, czyli te, nad którymi MON ma pewną pieczę, które MON dofinansowuje i sprawuje nadzór nad standardami kształcenia, które obowiązują w tych klasach, funkcjonują obecnie w 107 szkołach.

Program pilotażowy, który MON przygotował, rozszerza treści przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa, co jest wprowadzane obecnie decyzją dyrektorów szkół i funkcjonuje w ramach przedmiotu edukacja wojskowa. Wszystko opiera się na dobrej woli, współpracy dyrektorów poszczególnych szkół z Ministerstwem Obrony Narodowej. Te rozwiązania są absolutnie fakultatywne.

Obecnie, prawie po 2 latach funkcjonowania tego programu, wnioski, które można już dzisiaj sformułować, pozwalają na usystematyzowanie prawne obecnej sytuacji przez nowelizację prawa oświatowego. Wnioski, które płyną z programu pilotażowego dla szkół prowadzących „Certyfikowane Wojskowe Klasy Mundurowe", pozwalają na nowelizację prawa oświatowego. Bardziej szczegółowe dane, które będą dostępne we wrześniu bieżącego roku, pozwolą na sformułowanie szczegółowych wytycznych, które będą zawarte w rozporządzeniu do tej ustawy.

Jeśli Wysoka Komisja pozwoli, chciałabym teraz przedstawić treść i charakter zmian proponowanych w ramach przedmiotowej nowelizacji. Nowelizacja, którą przedłożyliśmy, wprowadza zapis, że w ramach systemu oświaty znajdują się również szkoły ponadpodstawowe z oddziałami przygotowania wojskowego. Dotychczas w ramach prawa oświatowego, szkoły, których ustawa dotyczyła, były to np. szkoły z oddziałami integracyjnymi, specjalnymi, dwujęzycznymi czy sportowymi (szerokie wyliczenie). Brakowało natomiast szkół ponadpodstawowych z oddziałami przygotowania wojskowego i to w ramach przedmiotowej nowelizacji wprowadzamy.

Po drugie, wprowadzamy również definicję oddziału przygotowania wojskowego oraz delegację ustawową dla szefa MON i ministra oświaty w zakresie wydania rozporządzenia dotyczącego programu szkolenia organizacji i formy zajęć oraz warunków realizacji zajęć praktycznych.

Najważniejszym skutkiem zmian jest to, żeby każdy absolwent klasy wojskowej, który ochotniczo odbędzie służbę przygotowawczą i złoży przysięgę wojskową, stał się żołnierzem rezerwy. Przedmiotowa nowelizacja przyczyni się do zasilenia rezerw osobowych sił zbrojnych RP. Myślę, że nie należy przekonywać państwa posłów do tego, że wszelkie działania, które mają na celu uzupełnienie rezerw osobowych w ramach polskich sił zbrojnych, są wielce wartościowe i należy takie działania wykonywać. Mamy problem z poziomem przeszkolonych rezerw w ramach sił zbrojnych.

Nowelizacja zapewni przypływ żołnierzy, którzy będą wstępowali np. do Wojsk Obrony Terytorialnej. Absolwenci tych szkół po odbyciu służby przygotowawczej będą mogli w ramach Wojsk Obrony Terytorialnej rozpocząć etap szkolenia specjalistycznego, równolegle do obranej drogi życiowej. Bo właśnie Wojska Obrony Terytorialnej charakteryzują się tym, że pozwalają na łączenie pracy zawodowej w cywilu ze służbą wojskową. W ramach tej nowelizacji samo objęcie, wprowadzenie standaryzacji programów, wprowadzenie również nadzoru poprzez Ministerstwo Obrony Narodowej nad realizowanym programem w ramach tych klas wojskowych, przyczyni się do tego, ażeby program realizowany w tych klasach realizował potrzeby związane z wzmocnieniem edukacji obronnej i postaw patriotycznych.

Wysoka Komisjo, przedmiotowa nowelizacja nie generuje nowych kosztów po stronie Ministerstwa Obrony Narodowej. Koszty szczegółowe zostaną ujęte w rozporządzeniu. Strona rządowa ma przedstawić uwagi do przedmiotowego projektu nowelizacji, również w zakresie spraw finansowych. Z dostępnych informacji wynika, że poprawki rządu będą generowały taką sytuację, że po stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej będzie zwiększenie subwencji oświatowej na pokrycie kosztów pracy nauczycieli. Te szkoły, które będą prowadziły oddziały przygotowania wojskowego, dostaną zwiększoną subwencję oświatową na pokrycie pracy zatrudnianych nauczycieli dodatkowych w tych klasach wojskowych. Dotychczas te koszty musiały pokrywać samorządy czy organy prowadzące szkoły.

Ministerstwo Obrony Narodowej będzie pokrywało koszty zajęć praktycznych, które będą realizowane we współpracy z jednostkami wojskowymi. Również Ministerstwo Obrony Narodowej będzie przeznaczało dotacje dla organu prowadzącego szkołę, w której są realizowane i prowadzone oddziały przygotowana wojskowego. W programie pilotażowym koszty z tym związane określiły się na poziomie 4,5 mln zł. Co ważne, w ramach tych poprawek, które rząd będzie proponował, zapisano, że jeśli koszty w tym względzie będą większe, finansowanie będzie pokrywał organ prowadzący. Należy mieć na względzie fakt, że dotychczas ten organ prowadzący brał na siebie całość finansowania. Nowelizacja, wprowadzenie tych zmian będzie wiązała się z korzyściami dla organów prowadzących szkołę. Sytuacja będzie bardziej korzystna po przyjęciu przedmiotowej nowelizacji.

Panowie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, na tym etapie bardzo dziękuję. Chętnie się później jeszcze odniosę do ewentualnych pytań.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Chciałem tylko zwrócić małą uwagę, że pani poseł używa formuły ministerstwo oświaty. Istnieje Ministerstwo Edukacji Narodowej już od pewnego czasu, ale to taki drobny błąd.

Otwieram w takim razie dyskusję. Proszę bardzo.

Rozumiem, że pan minister Kopeć ma uwagi, a potem poproszę pana ministra z obrony narodowej.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Kopeć:

Państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo, zaproszeni goście, chciałem przedstawić stanowisko rządu wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe. Odnosząc się do proponowanych zmian, należy wskazać, że w obecnym stanie prawnym przepisy ustawy – Prawo oświatowe nie zawierają pojęcia klasy wojskowe, klasy mundurowe. Szkoły mają możliwość realizacji działań w charakterze przygotowania obronnego jako zajęć dodatkowych, dla których nie została ustalona podstawa programowa. Program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania.

Dotychczas tego typu działania były prowadzone w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzących tzw. klasy mundurowe w ramach działalności innowacyjnej szkoły zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Tak jak mówiła wcześniej pani poseł, wynikało to z rozporządzenia, było to limitowane przez ministra edukacji narodowej. Po zmianie przepisów i zapisów prawa oświatowego art. 45 ustawy – Prawo oświatowe, minister wydaje zgodę na eksperyment. Natomiast działalność innowacyjna nie jest limitowana, co uważamy za sukces zmian, które łączą się z wprowadzoną reformą edukacji. Jak mówiła pani poseł, tworzy to zupełnie inną sytuację w przypadku klas mundurowych.

Rada Ministrów podziela stanowisko wskazane w uzasadnieniu do projektu poselskiego, że dotychczasowa organizacja kształcenia w tzw. klasach mundurowych, w formule innowacji pedagogicznej albo eksperymentu pedagogicznego nie spełnia wszystkich oczekiwanych rezultatów. W ocenie Rady Ministrów ze względu na jednolite przepisy, na poziomie kraju rozwiązania organizacyjne i programowe w szkołach prowadzących tzw. klasy mundurowe, kwestie organizowania i realizowania kształcenia wojskowego w szkołach powszechnie dostępnych wymaga uregulowania systemowego na poziomie przepisów ustawy.

Rada Ministrów podziela stanowisko projektodawców (druk nr 3548) co do kierunku proponowanych zmian. Ze względu na konieczność zabezpieczenia uprawnień uczniów w zakresie edukacji ogólnej, przyjęcia takich samych rozwiązań organizacyjnych i programowych na terenie całego kraju, zarówno w szkołach publicznych, jak i niepublicznych oraz zapewnienia realizacji zamierzonych celów nowelizacji finansowania, projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe wymaga uzupełnienia o zaproponowane zmiany przepisów.

Rada Ministrów proponuje uzupełnienie definicji oddziałów przygotowania wojskowego przez odwołanie się do wymagań organizacyjnych, programowych, kształcenia

w tych oddziałach bez wprowadzenia dodatkowego pojęcia z zajęć z zakresu edukacji wojskowej. Kształcenie w oddziałach przygotowania wojskowego powinno odbywać się na zasadach określonych w aktach wykonawczych do ustawy – Prawo oświatowe, niezależnie od kształcenia ogólnego prowadzonego zgodnie z przepisami w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego właściwego dla trzeciego etapu edukacyjnego w liceum i technikum.

Proponuje się zmianę zasad określenia organizacji kształcenia w oddziale, jego form oraz zasad współpracy szkoły posiadającej oddziały przygotowania wojskowego. Ze względu na charakter kształcenia oraz oparcie jego realizacji na współpracy z jednostkami podległymi Ministrowi Obrony Narodowej proponuje się, aby organem właściwym do wydania aktów wykonawczych dotyczących organizacji kształcenia w oddziale przygotowania wojskowego był Minister Obrony Narodowej, działający w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Jednocześnie proponuje się uzupełnienie zakresu upoważnienia ustawowego, przewidzianego w art. 18 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe o określenie programu szkolenia wojskowego, który będzie realizowane w oddziałach przygotowania wojskowego. Zapewni to przygotowanie uczniów na terenie całego kraju według jednolitego standardu określonego w przepisach powszechnie obowiązujących. Cele nowelizacji będą zrealizowane tylko wówczas, gdy szkolenie w zakresie przygotowania wojskowego będzie prowadzone na najwyższym poziomie, z zapewnieniem standardów określonych przez ministra obrony narodowej w porozumieniu z ministrem edukacji narodowej.

Ponadto Rada Ministrów proponuje uzupełnienie projektowanych zmian w przepisach ustawy – Prawo oświatowe o określenie, że oddziały przygotowania wojskowego mogą być tworzone w szkołach publicznych i niepublicznych z zachowaniem uprawnień uczniów do:

– uzyskania w zakresie kształcenia ogólnego wiadomości i umiejętności niezbędnych do ukończenia określonego typu szkoły oraz przeprowadzenia egzaminu zewnętrznego;

– zapewnienia bezpłatnej nauki w szkołach publicznych;

– rekrutacji na zasadach określonych w przepisach ustawy, z zastrzeżeniem, że od kandydatów do oddziału przygotowania wojskowego będą wymagane dodatkowe umiejętności w zakresie sprawności fizycznej.

Szkoła, która będzie chciała prowadzić kształcenie w oddziale przygotowania wojskowego, powinna spełniać dodatkowe wymagania w zakresie warunków organizacji kształcenia, w tym wymagań dotyczących przygotowania kadry prowadzącej zajęcia w oddziale. Warunki te będą uzależnione od przygotowania szkoły, nakładów finansowych oraz możliwości współpracy jednostek podległych Ministrowi Obrony Narodowej ze szkołami.

Rada Ministrów proponuje, aby organ prowadzący szkołę, w której ma być utworzony oddział przygotowania wojskowego, uzyskiwał zezwolenie ministra obrony narodowej. Zezwolenie będzie udzielane szkole, która spełni ww. warunki w zakresie organizacji kształcenia, przy uwzględnieniu potrzeb rekrutacyjnych oraz możliwości szkoleniowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Spełnianie warunków kształcenia ogólnego, prowadzonego zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, będzie opiniował w procesie udzielania zezwolenia i nadzorował właściwy miejscowo kurator oświaty. Natomiast kwestię kształcenia zgodnie z zasadami programu szkolenia wojskowego określonego przez ministra obrony narodowej będzie opiniował szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego. Proponuje się także, aby nadzór pedagogiczny nad realizacją programu szkolenia wojskowego w przedmiotowych oddziałach sprawował Minister Obrony Narodowej.

W związku z powyższym Rada Ministrów deklaruje gotowość przedstawienia w trakcie dalszych prac legislacyjnych nad projektem komplementarnej propozycji brzmienia poszczególnych przepisów ustawy, związanych z wprowadzeniem możliwości tworzenia w szkołach ponadpodstawowych oddziałów przygotowania wojskowego.

Rada Ministrów proponuje, aby głównym źródłem finansowania zadań były środki pochodzące z części oświatowej subwencji ogólnej. Niezbędne będzie zwiększenie łącznej kwoty subwencji oświatowej w danym roku o skutki finansowe wynikające z powsta-

nia oddziałów przygotowania wojskowego. Przy podziale subwencji oświatowej planuje się, oprócz kwoty podstawowej subwencji w wysokości standardu finansowego A, stworzyć wagę na ucznia oddziału w celu dofinansowania kosztów kształcenia dodatkowych godzin przygotowania wojskowego. Subwencją zostaną objęci również uczniowie oddziałów przygotowania wojskowego, utworzonych w szkołach publicznych, prowadzonych przez inne podmioty niż jednostka samorządu terytorialnego oraz w szkołach niepublicznych.

Źródłem finansowania zadania w przypadku szkół publicznych nieprowadzonych przez JST i szkół niepublicznych będzie odpowiednio zwiększona dotacja przyznawana na zasadach ogólnych, z zastrzeżeniem, że organ prowadzący, który zdecyduje się na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w szkole, będzie ponosił koszty kształcenia w oddziale, jeżeli przekroczą one wydatki bieżące ponoszone na jednego ucznia w pozostałych oddziałach tej szkoły. Jednocześnie Rada Ministrów zaproponuje zmianę w przepisie art. 74 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, która umożliwi ministrowi obrony narodowej wspieranie, w formie dotacji celowych, organów prowadzących szkoły z oddziałami przygotowania wojskowego.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów pozytywnie opiniuje poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, wskazując jednocześnie na potrzebę jego uzupełnienia w zakresie wskazanym w niniejszym stanowisku.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Pan minister Wojciech Skurkiewicz, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, pan minister Kopeć przedstawił stanowisko rządu, bo to właśnie Ministerstwo Edukacji Narodowej jest, mówiąc kolokwialnie, gospodarzem tej ustawy. Ministerstwo Obrony Narodowej z wielką wdzięcznością podchodzi do inicjatorów poselskiego przedłożenia. Jesteśmy bardzo wdzięczni za te rozwiązania, aczkolwiek jest szereg kwestii, które, jak wspomniał pan minister Kopeć, będą wymagały jeszcze dopracowania.

Szanowni państwo, jedno sprostowanie w stosunku do tego, o czym mówiła pani Siarkowska. Dziś, w ramach certyfikowanych klas mundurowych od 1 września 2019 r. ta certyfikacja będzie prowadzona w 124 szkołach, więc dziś rozwijamy ten program. Startowaliśmy z poziomu 56 placówek.

Po raz pierwszy w tym roku mieliśmy maturzystów, którzy zdawali maturę i część z nich również startuje na uczelnie wojskowe. My jako kierownictwo resortu obrony narodowej postanowiliśmy wprowadzić taki dodatkowy *handicap*, aby tych absolwentów maturzystów utrzymać dla wojska. Wszystkim, którzy ubiegają się o kontynuowanie nauki na uczelniach wojskowych, przyznajemy dodatkowe punkty, dla absolwentów certyfikowanych klas mundurowych. Jestem przekonany, że w przyszłości taka sytuacja będzie miała miejsce w stosunku do absolwentów oddziałów przygotowania wojskowego.

Inicjatywa absolutnie jak najbardziej właściwa, idąca w dobrym kierunku. Dopełnieniem tej inicjatywy – ale to już jest kwestia przyszłości – będzie oczywiście konieczność nowelizacji ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Chcemy, żeby ten system był komplementarny. Ale to kwestia przyszłości, jestem przekonany, że kolejnej kadencji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

W takim razie, bardzo proszę, pierwsze zgłoszenia. Pan poseł Czesław Mroczek. Bardzo proszę.

Poseł Czesław Mroczek (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, szkoły, tzw. klasy mundurowe funkcjonują w Polsce już od ponad 20 lat dzięki aktywności, zapałowi, pasji wielu nauczycieli, dyrektorów szkół, rodziców i uczniów. Na przestrzeni tego czasu wprowadzono regulacje prawne, które poprawiały,

porządkowały ten proces. Jedną z takich inicjatyw, wynikającą trochę z tego, że upadła wcześniejsza podstawa dla funkcjonowania tych klas mundurowych, jest dzisiaj omawiany projekt poselski.

Proszę państwa, mam konkretne pytania formalne do pana przewodniczącego. Chcę ustalić, czy są spełnione przesłanki formalne do procedowania tego projektu. Bowiem zgodnie z regulaminem Sejmu w wypadku poselskich projektów ustaw, w stosunku do których nie przeprowadzono konsultacji – nie słyszeliśmy tu o konsultacjach – marszałek Sejmu przed skierowaniem do pierwszego czytania kieruje projekt do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Pierwsze czytanie, panie przewodniczący: Czy były te konsultacje, czy marszałek skierował projekt do konsultacji? Jakie są wyniki tych konsultacji?

Kolejna kwestia. Jest obowiązek wynikający z art. 36 Regulaminu Sejmu, mianowicie rozpatrywanie ustaw, których przyjęcie może powodować zmiany w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego, obejmuje zasięgnięcie opinii organizacji samorządowej tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. I dalej, organizacje samorządowe, o których mowa w przepisie, który przytoczyłem, mają prawo w ciągu 14 dni od otrzymania projektu ustawy, do przedstawienia opinii. Opinie przekazywane w tym terminie przekazywane są odpowiednio komisjom sejmowym bądź wszystkim posłom.

Panie przewodniczący, czy mamy opinie strony samorządowej do tego projektu ustawy? Jeżeli nie mamy, nie możemy dalej prowadzić pracy i rozpatrywać tych projektów ustaw.

Mało tego, przed chwilą przedstawiciel w imieniu rządu pan wiceminister edukacji przedstawił nam w zasadzie… Te uwagi przekraczają kilkakrotnie jednostki redakcyjne zawarte w projekcie poselskim. Tak naprawdę pan minister edukacji – rozumiem, że ma to swój przejaw w konkretnych zapisach, w konkretnych jednostkach redakcyjnych dotyczących tego projektu ustawy – przedstawił nam w tej chwili nowy projekt ustawy. Zgodnie z Regulaminem Sejmu do rozpatrywania można przystąpić po siedmiu dniach od dostarczenia posłom projektu ustawy.

W związku z tym, że w ogóle nie mieliśmy tych propozycji rządu, które zapowiedział przed chwilą pan minister, więc trudno nam będzie na tym posiedzeniu rozpatrywać te poprawki. Moim zdaniem, z punktu widzenia prawnego są dwie możliwości: albo zawieszamy to dzisiejsze posiedzenie do czasu doręczenia posłom opinii wyników konsultacji zarządzonych przez marszałka Sejmu i opinii strony samorządowej, albo drugie rozwiązanie, najrozsądniejsze, tak jak to było wtedy, kiedy parlament pracował nad projektami ustaw, a nie strona rządowa przegłosowywała projekty koalicyjne bądź rządowe, powołujemy podkomisję. W tym czasie strona samorządowa przedstawi opinie, które są wymagane do dalszego prowadzenia tych ustaw. Marszałek poinformuje nas o wyniku konsultacji, które powinny być dołączone do tego projektu. W innym przypadku będzie tutaj rażące naruszenie przepisów Regulaminu Sejmu w zakresie rozpatrywania projektów ustaw. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Zanim przekażę głos. Jeśli chodzi o konsultacje, z dokumentacji, jaką mamy, mamy tylko opinie prawne i opinie merytoryczną z Biura Analiz Sejmowych, nie ma opinii samorządowej. Gwoli ścisłości dodam, że opinia prawna niestety nie może budzić zadowolenia państwa posłów, dlatego że cała pierwsza część tezy jest praktycznie przeklejona do części trzeciej, czyli do opinii zasadniczej. Powtarzają się nawet całe zdania, więc nawet opinia prawna, delikatnie mówiąc, nie jest starannie przygotowana. To przytyk do Biura Analiz Sejmowych w imieniu prezydium Komisji. Rozumiem, że pan poseł zgłosił wniosek formalny o powołanie podkomisji. Po zakończeniu pierwszego czytania będziemy ten wniosek głosować.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Panie przewodniczący, jeśli można prosić o głos...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Za chwilę, za chwilę. W porządku. Teraz pani poseł Magdalena Marek, proszę bardzo.

Poseł Magdalena Marek (PO-KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Ja mam kilka pytań do pani poseł wnioskodawcy, pani Anny Marii Siarkowskiej odnośnie do projektu ustawy. Chciałam zapytać, regulacja odnosi się tylko do części klas mundurowych, tak? Porządkując, w prawie oświatowym nie możemy ograniczyć tych kwestii tylko do wojska. Należy przy tej nowelizacji sprawić, aby rozstrzygnięcia były także kompletne i zadbać o funkcjonowanie klas o profilu policyjnym, pożarniczym, straży granicznej. Pamiętajmy, że one istnieją dzisiaj pomimo braku aktu prawnego.

Pan minister edukacji narodowej przedstawił stanowisko rządu. W czasie reformy edukacji było ono troszeczkę odmienne, ponieważ MEN stało na stanowisku, że formułowane innowacje pedagogiczne czy też eksperyment w ramach, kiedy dzisiaj funkcjonują klasy mundurowe, są wystarczające. Cieszy fakt, że Ministerstwo Edukacji Narodowej zmieniło zdanie i przychyla się do projektu poselskiego. Taki postulat i taka prośba, pytanie do pani poseł, czy przy okazji pochylania się dzisiaj nad tym projektem ustawy, nie rozszerzyć tego na wszystkie służby mundurowe.

Wątpliwości także mogą budzić deklaracje, pani poseł, o tym, co jest zawarte w uzasadnieniu, że nie będą żadne skutki finansowe. Nie ma nic za darmo. Jeżeli jest tak, jak przedstawiono, że można obawiać się, kosztami będą obarczone samorządy. Pani poseł powiedziała, że będzie zwiększona dotacja dla organów prowadzących szkołę, dla oddziałów, które powstaną. Powiedziała pani, że będzie zwiększona subwencja oświatowa. Ale to nie wynika jednak z procedowanych przepisów ustawy. System finansowania trzeba jasno określić i ta opinia samorządu, którą przedstawił pan poseł Mroczek, myślę, że jest znacząca.

Także trzeba podkreślić, że w opinii prawnej i merytorycznej, która została nam przedłożona, jest zawarta ta informacja, że będzie to skutkiem finansowym dla samorządów i powinny się one na ten temat wypowiedzieć. Trzeba też pamiętać, że samorządu muszą z wyprzedzeniem planować swoje budżety. Nie można dawać samorządom nowych zadań bez wyraźnego wskazania źródła finansowania, a jasno trzeba powiedzieć i chciałabym także prosić panią poseł wnioskodawcę, żeby określiła, czy są dodatkowe zadania dla szkół i dla organów prowadzących.

Pani poseł także powiedziała, że był prowadzony program pilotażowy. W 2017 r. kosztował 2,8 mln zł, w 2018 r. – 4,5 mln zł, czyli te koszty zostały zwiększone. Uważam, że koszty, które będą poniesione przez wprowadzenie tych zapisów do prawa oświatowego, powinny być uznane jako koszty regulacji i oszacowane. Moje pytanie do pani poseł: Czy próbowaliście oszacować, jaka to będzie wielkość?

Chciałabym także przytoczyć jedną opinię z Biura Analiz Sejmowych: „Należy zauważyć jednak, że przy określeniu skutków finansowych pominięto zupełnie kwestię zakupu pakietów wyposażenia do szkolenia wojskowego oddziałów mundurowych, pakietów umundurowania uczniów czy też kosztów wynagrodzenia instruktorów z ramienia wojska czy pozarządowych organizacji proobronnych współpracujących z Ministerstwem Obrony Narodowej. Koszty te niewątpliwie powstaną, o czym może wnioskować chociażby ten program pilotażowy, który jest koordynowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej". Chciałabym, żeby pani się odniosła do tego zapisu z Biura Analiz Sejmowych.

Kolejną kwestią, którą chciałabym poruszyć, jest wydanie rozporządzeń wykonawczych do niniejszej ustawy. Trzeba pamiętać, że programy nauczania są konstruowane na wiele miesięcy przed rozpoczęciem roku szkolnego. W omawianym zakresie musi nastąpić porozumienie między dwoma resortami. Nie mamy pewności, czy takie porozumienie na pewno będzie.

Biorąc pod uwagę, że na rozporządzenie wykonawcze, dotyczące ustawy regulującej ceny energii elektrycznej czekamy 7 miesięcy i nie możemy się doczekać, czy nie uważa pani, że mogą być wątpliwości i trudności, żeby takie rozporządzenie zostało wydane na czas, żeby ta ustawa mogła funkcjonować? Trzeba jasno powiedzieć, że jeżeli nie będzie rozporządzenia, to ta ustawa będzie zablokowana.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak? Jeszcze jakieś uwagi?

Poseł Magdalena Marek (PO-KO):

Tak, tak, panie przewodniczący, już.

W ogóle uważam, że specyfika oddziałów przygotowania wojskowego powinna wprost być określona w prawie oświatowym, a nie jak obecnie, wszystko jest scedowane na rozporządzenie.

Chciałam także się zapytać pani poseł, dlaczego wejście ustawy w życie jest w trakcie roku szkolnego, 1 stycznia 2020 r. Proszę mi wyjaśnić, dlaczego jest ta data.

Powiedziała o tych wnioskach. Ja tak sobie wyobrażam, że skoro jest pilotaż i będą przedstawione wioski – bo na dzisiaj nie ma, a jeżeli są, to chciałbym je usłyszeć – wtedy na podstawie wniosków wprowadzona jest nowelizacja oraz te kwestie, które są ważne do ustawy. Chciałabym się zapytać, dlaczego procedujemy bez tych wniosków z pilotażu, a jeżeli są te wnioski, to chciałabym je poznać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Antoni Macierewicz, bardzo proszę.

Poseł Antoni Macierewicz (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, prezydium, państwo ministrowie, pani poseł, ta ustawa jest niesłychanie potrzebna. To jest ustawa, która rozszerza we właściwym kierunku system, którego celem jest wzmocnienie polskiej zdolności obronnej i rozszerzenie go tak, by wprowadziło to system obrony i wiedzę o obronności do powszechnego kształcenia.

Nie ma ważniejszej sprawy. Nie ma dzisiaj ważniejszej sprawy. Uczciwie powiem, że znając procedury administracyjne, biurokratyczne i sejmowe, nie dziwią mnie te głosy, które ostatnio usłyszeliśmy. Głosy, których jedynym rzeczywistym celem jest uniemożliwienie realizacji tej ustawy. Nie ma co do tego cienia wątpliwości. Działanie na rzecz destrukcji polskiej obronności i zablokowania polskiej obronności były specjalnością środowisk lewicowych i liberalnych od początku niepodległości Polski. Nic w tym dziwnego. Należy przyjąć do wiadomości, że tak po prostu jest.

Chcę podziękować pani poseł Siarkowskiej i rządowi, który zdecydowanie poparł tę ustawę i sformułował wnioski, co do których po stanowisku pani poseł Siarkowskiej i wnioskodawców będziemy mogli przejść do realizacji procedury przyjmującej tę ustawę zgodnie z zasadami pierwszego czytania. O to wnioskuję.

Raz jeszcze chciałbym przestrzec przed działaniami, których jedynym celem jest uniemożliwienie wzmocnienia polskiej obronności, a których jesteśmy świadkami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

To środowiska lewicowo-liberalne, panie ministrze, wprowadziły Polskę do NATO i Unii Europejskiej, a co więcej, wprowadziły armię zawodową. Tak na marginesie zaznaczam.

Poseł Antoni Macierewicz (PiS):

To jest nie prawda. Środowiska lewicowe z niechęcią złożyły podpis pod tym, co zrobiły środowiska niepodległościowe.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Proszę. Nie udzielałem panu głosu. Panie ministrze, nie udzielałem panu głosu.

Poseł Antoni Macierewicz (PiS):

Ale niech pan nie mówi nieprawdy i nie wprowadza w błąd posłów, którzy nie znają historii Polski.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dobrze, dobrze. Proszę wybaczyć, ale opinie nie zawsze muszą być akurat elementem historii.

Poseł Antoni Macierewicz (PiS):

Ale rzeczywiście pana samokrytyka jest na miejscu.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Bardzo proszę. Teraz pan poseł Kazimierz Plocke, bardzo proszę.

Poseł Kazimierz Plocke (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Mam pytanie do ministra edukacji narodowej. Kiedy pojawią się kolejne projekty, które będą regulowały kwestię klas mundurowych z zakresu straży pożarnej, straży granicznej czy policji, czy stanowisko ministerstwa także będzie pozytywne? Jeśli byłoby pozytywne, to czy nie warto byłoby zrobić to w ramach jednej ustawy, żeby uregulować jedną ustawą edukację w klasach służb mundurowych? Przecież i tak Ministerstwo Edukacji Narodowej jest odpowiedzialne za edukację polskiej młodzieży. Chciałbym usłyszeć jednoznaczną deklarację.

Jestem z regionu pomorskiego, gdzie tego typu klasy mundurowe funkcjonują. Jak powiedziała pani poseł Marek, te kwestie nie są do końca uregulowane. Będę bardzo wdzięczny, gdybym mógł poprosić o takie stanowisko. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję.

Tam u pana posła nawet chyba kiedyś istniało wojskowe liceum muzyczne.

Bardzo proszę, pan poseł Zbigniew Dolata.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Dziękuję bardzo.

Oczywiście podzielam głosy tych wszystkich pań i panów posłów, którzy mówią o tym, że ta ustawa jest niezwykle potrzebna. Mam postulat i jednocześnie pytanie dotyczące funkcjonowania tych klas w aspekcie szkolenia lotniczego.

Ja jestem przewodniczącym parlamentarnego zespołu lotnictwa. My od dłuższego czasu właśnie postulujemy, aby wykorzystać potencjał klas mundurowych, może nie wszystkich, nie we wszystkich szkołach, bo nie wszędzie pewnie są ku temu warunki. Mamy kilkadziesiąt aeroklubów regionalnych, z ogromnym potencjałem szkoleniowym. Te aerokluby mogą wyszkolić rocznie dodatkowo, ponad te szkolenia komercyjne, które są realizowane, kilkuset młodych ludzi. Wprowadzenie jakichś środków finansowych, możliwości dofinansowania, myślę, że z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej, spowodowałoby, po pierwsze, że znaczna część młodzieży, która interesuje się lotnictwem, chciałaby odbyć przeszkolenie spadochronowe czy szybowcowe. Nie wszystkie rodziny są na tyle sytuowane, aby wydać kilka tysięcy złotych na szkolenie podstawowe, a potem na dalsze. Znaczna część tej młodzieży ze względów finansowych po prostu nie trafia do aeroklubów. Poprosiłbym pana ministra o ustosunkowanie się do tego wątku.

Po drugie, wzmocniłoby to też potencjał aeroklubów, bo one oczywiście dysponują sprzętem, ale nie jest to często sprzęt najnowszy. Na pewno natomiast dysponujemy najlepszą na świecie kadrą instruktorską. Mamy wręcz niezwykłe osiągnięcia, jeśli chodzi o sporty lotnicze. Myślę, że koszty po stronie Ministerstwa Obrony Narodowej nie byłyby zbyt wysokie, jeśli weźmiemy pod uwagę budżet MON-u, a potencjalne korzyści byłyby ogromne.

Poprosiłbym pana ministra o ustosunkowanie się do tej inicjatywy, idei, aby takie szkolenia spadochronowe, lotnicze były realizowane w oparciu o klasy mundurowe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Teresa Wargocka, proszę.

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przede wszystkim stwierdzenie, które jest tezą opinii prawnej, że ta ustawa porządkuje istniejący stan faktyczny w obszarze funkcjonowania klas wojskowych w polskim systemie oświaty, myślę, że jest wystarczającym powodem do tego, żeby tę ustawę przy-

jąć. Szanowni państwo, kto nie chce działać, szuka powodu, kto chce coś zrobić, szuka sposobu. To jest podsumowanie głosów, które padły w tej dyskusji.

Chciałam natomiast powiedzieć kilka zdań na temat historii. Klasy wojskowe, klasy mundurowe przechodziły swoje dobre i złe czasy w systemie edukacji. Chciałam bardzo wyraźnie powiedzieć, że kiedy prawica dochodziła do władzy, był nacisk na to, żeby było w szkołach przysposobienie wojskowe, żeby młodzież była wychowywana w duchu patriotyzmu, żeby była przygotowana do samoobrony. Pierwsze klasy wojskowe powstawały za czasów AWS-u. Kolejna rządu nie dały podstaw prawnych do współpracy jednostek wojskowych ze szkołami. To był ten okres, kiedy klasy mundurowe uratowały samorządy, dyrektorzy i dowódcy jednostek czujący potrzebę wychowywania młodzieży i nieodstąpienia od tego zamiaru.

Dzisiaj ogromne podziękowania, myślę, że dla Ministerstwa Obrony Narodowej, ponieważ tutaj została wykonana największa praca w obszarze uregulowania współpracy jednostek wojskowych ze szkołami. Jest program rządowy, który finansuje obozy i to szkolenie, i program szkolenia ujednolicony dla klas certyfikowanych. Możemy sobie opowiadać, że dobrze byłoby, gdyby jeszcze była policja, straż pożarna. Proszę bardzo, bardzo dobrze. Muszą jednak te resorty wykazać również taką inicjatywę, taką potrzebę i dać wkład.

Przedłużanie dzisiaj tej dyskusji nie ma najmniejszego sensu. Mamy możliwość wprowadzenia do prawa oświatowego uregulowań prawnych, które są odpowiedzią na tę pracę, którą wykonało Ministerstwa Obrony Narodowej.

Tak gwoli prawdy. Proszę państwa, chyba to było w 2009 r. Zmiany podstaw programowych, likwidacja ze szkół przysposobienia wojskowego, w miejsce tego – edukacja dla bezpieczeństwa: terroryzm, zagrożenia cywilizacyjne. Młody mężczyzna, młody człowiek nie miał w ogóle możliwości kształtowania swoich postaw proobronnych i służenia ojczyźnie w razie zagrożenia. To jest najlepsza odpowiedź na to, jak liberalna Platforma Obywatelska traktuje bezpieczeństwo państwa. Proszę o przejście do procedowania ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję. Pani poseł Urszula Augustyn, bardzo proszę.

Poseł Urszula Augustyn (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Państwo przewodniczący, szanowni państwo, powiem szczerze, że historia lubi się powtarzać. Próbują państwo popełnić po raz kolejny ten sam błąd, nie wyciągając żadnych wniosków. Wczoraj mieliśmy posiedzenie komisji edukacji, na którym rozwialiśmy o skutkach tego, że państwo nie słuchają żadnych uwag w momencie, kiedy wprowadzacie ustawę. Jeśli dzisiaj chcecie wprowadzić jakąś następną ustawę, to nie czekajcie na to, aż będą wam bokiem wychodziły skutki takie jak podwójny rocznik, mnóstwo kłopotów, problemy z samorządami, które nie mają pieniędzy na wasze działania. Zastanówcie się i spokojnie, krok po kroku zróbcie reformę tak jak można ja zrobić.

Jeśli dzisiaj ktoś twierdzi, że od klas mundurowych zależy bezpieczeństwo Polski, dlatego ta ustawa musi być dzisiaj wprowadzona, a nie jutro, to powiem szczerze, że to stwierdzenie mocno mnie zaniepokoiło. Jestem szczerze zmartwiona tym faktem, że klasy mundurowe będą decydowały o naszym bezpieczeństwie.

Proszę nie opowiadać takich rzeczy, że jeżeli dzisiaj pokażecie sposób finansowania samorządów, w jaki sposób dacie samorządom pieniądze na realizację założeń tej ustawy, to będzie coś złego. Samorządy dostały od was zadanie zrealizowania podwyżek dla nauczycieli – nie dostały pieniędzy. Dostały zadanie zorganizowania 8-klasowych szkół podstawowych, dostały 5 albo 10% kosztów zwrotu. Samorządy dostały za zadanie przyjęcie podwójnego rocznika do szkół ponadpodstawowych – nie dostały na to pieniędzy. Na miły Bóg, nie można wszystkiego zrzucać na samorządy, a potem zastanawiać się, dlaczego są one niewydolne. One nie będą wydolne. Jak przyjmują wasze kolejne pomysły, realizują je, robią co mogą, żeby umożliwić obywatelom normalne funkcjonowanie, a kasy za to nie ma.

Jedno wystąpienie pana premiera Morawieckiego, który nagle twierdzi, że teraz samorządy są bardzo bogate, na wszystko im wystarczy, moim zdaniem nie jest w pełni wystarczające do tego, żeby samorządy mogły realizować kolejne wasze pomysły. Uważam, że klasy mundurowe są bardzo potrzebne i bardzo dobre. Świetnie, że funkcjonują. Chciałabym, żeby funkcjonowały jak najlepiej. Nie umiem powiedzieć, czy dzięki tej ustawie będą funkcjonowały lepiej, czy gorzej. Mam nadzieję, że lepiej. Ale zróbcie to powoli, w takich krokach, żeby było widoczne także działanie prosamorządowe, żeby można było wasze pomysły rozsądnie sfinansować. Nie ma powodu, żebyśmy dzisiaj bez opinii samorządu debatowali nad tą ustawą. Nie ma też powodu, żebyśmy w takim pośpiechu znowu wprowadzali rozwiązania, które nie są do końca przemyślane. Zróbcie to powoli i z głową. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Padło sporo pytań. W takim razie najpierw panowie ministrowie, a potem pani poseł wnioskodawca. Któryś z panów ministrów odpowie na parę pytań, które się pojawiły?

Pan minister Kopeć, proszę.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący. Wydaje mi się, że jako wnioskodawca powinnam odpowiedzieć na większość z tych uwag. Bo oczywiście strona rządowa ma swoje uwagi do projektu, natomiast myślę, że…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pani poseł, czy ja mogę? Na razie jeszcze ja prowadzę Komisję.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo proszę, panie przewodniczący. Natomiast jestem gotowa do odpowiedzi na większość uwag.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Panowie ministrowie nie mogą podsumowywać pani wniosku, tylko muszą wystąpić przed panią. Pani podsumowuje całą dyskusję jako wnioskodawca. Taki jest naturalny porządek rzeczy. Jeśli panowie ministrowie w tej chwili nie chcą zabrać głosu, to oczywiście pani zabiera w tej chwili ten głos. Były jakieś pytania do panów ministrów m.in. od pani poseł Marek, ale nie wiem, czy panowie ministrowie je odnotowali.

Bardzo proszę, pan minister Skurkiewicz.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Może ja, jeśli pan przewodniczący pozwoli. Kwestie szkolenia lotniczego, o których wspominał pan poseł Dolata. Szanowni państwo, oczywiście my jesteśmy otwarci na wszelkie propozycje, tylko też trzeba mieć świadomość kosztów. Dziś w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej przekazujemy kwotę – mówię o certyfikowanych klasach mundurowych…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Ciut bliżej mikrofonu, panie ministrze poproszę.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Proszę?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Ciut bliżej mikrofonu.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

…4,5 mln zł. Jeżeli chcielibyśmy upowszechnić tzw. szkolenie lotnicze, podejrzewam, że ta kwota musiałaby być zwielokrotniona.

Przypomnę również, że my dziś w zasobach Ministerstwa Obrony Narodowej posiadamy ogólnokształcące liceum lotnicze. Są tam trzy klasy. Każdego roku jest prowadzony nabór. Jest to naturalny rezerwuar dla naszej akademii lotniczej. Szanowni państwo,

jeszcze raz powtórzę: nie mówimy „nie", ale wymagałoby to jeszcze odpowiednich analiz i zwielokrotnienia środków finansowych.

Kwestia, którą poruszyła pani poseł Marek: 4,5 mln zł to jest roczny koszt programu certyfikowanych klas mundurowych. W tym również są koszty wyposażenia dla tych klas, które biorą udział w certyfikacji. Jest to spójne ze sobą. To również pokazuje, że my dajemy nie tylko wkład merytoryczny, ale również dajemy wyposażenie dla tych klas, żeby uczniowie mogli rozwijać się w tym kształceniu wojskowym.

Odrębną kwestią jest to, że w ramach programów grantowych każdego roku dla organizacji pożytku publicznego ogłaszamy konkursy, nakierowane na to, aby dla tych klas mundurowych w ramach certyfikacji mogły odbywać się obozy i zajęcia podsumowujące roczny cykl edukacyjny w ramach klas certyfikowanych. Jest to odrębnie finansowane i takie obozy również się odbywają.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Pan minister Kopeć, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Kopeć:

Państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, oczywiście przedstawiłem stanowisko rządu, które odnosiło się do konkretnego projektu ustawy. To stanowisko jest jak najbardziej pozytywne w stosunku do tego projektu. Odwołuje się ono do pewnych rozwiązań, które funkcjonują w przypadku chociażby oddziałów sportowych czy szkół mistrzostwa sportowego. Dalej, w przypadku tego projektu, o tym zresztą była już mowa, mówiła pani poseł, mówił pan minister, mówiła także pani minister Wargocka, mieliśmy do czynienia z programem pilotażowym i pewną też zmianą przepisów prawa. Mówiłem o tym na wstępie.

Ustawa o systemie oświaty dawała delegację ministrowi do wydania rozporządzenia, które dotyczyło innowacji i eksperymentu. Razem ze zmianą przepisów, gdzie w art. 45 ustawy – Prawo oświatowe zapisano kwestie związane z innowacją i eksperymentem, eksperyment podlega, nazwijmy to, limitowaniu i wymaga decyzji ministra edukacji narodowej. W przypadku innowacji, faktycznie, szkoły mają ogromną możliwość i ogromne zróżnicowanie działania. Jeżeli ten eksperyment był realizowany już tyle czasu, to konsekwencją jest oczywiście unormowanie go w taki sposób, żeby był zapisany w jasny, oczywisty sposób w przepisach prawa oświatowego.

Dalej jest kwestia, o której mówiła pani minister Wargocka, to, że minister obrony narodowej realizował konkretny, 180-godzinny program. Patrząc na to, jak funkcjonują tzw. klasy mundurowe do tej pory, był to program konsekwentnie realizowany i w sposób szczególny w szkołach objętych pilotażem został on sprawdzony. Inaczej mówiąc, pewne cele, które wynikały z innowacji eksperymentu, pozwalają te rozwiązania przenieść na grunt ustawowy i gdzieś je doprecyzować. Gdybyśmy zajrzeli do uzasadnienia tego poselskiego projektu, wyraźnie widzimy, że tam te cele zostały sformułowane w sposób ewidentny, a więc zasilenie rezerw osobowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zasilenie Wojsk Obrony Terytorialnej, wzmocnienie edukacji obronnej. Te kluczowe kwestie zostały zapisane i do tego odnosiło się stanowisko rządu.

Odnosząc się do kilku innych uwag, które się tu pojawiły, może niekoniecznie związane z tym projektem, wiemy, że pewien czas jest potrzebny na to, żeby zostały wydane akty wykonawcze. To, co zostało przedstawione w stanowisku rządu, to oczywiście te kwestie, które dotyczą programu, za które odpowiada minister obrony narodowej. Drugie to też pewne zmiany, które musiałby by nastąpić w przepisach wykonawczych do ustawy – Prawo oświatowe. Jeżeli dążymy do uporządkowania, musiałoby to oznaczać nowe zapisy w ramach ramowych planów nauczania i w przepisach rekrutacyjnych. Musiałoby to nastąpić, żeby organy prowadzące i dyrektorzy szkół mogli budować arkusze organizacji pracy szkoły. Stąd takie a nie inne działania.

Chciałem się też odnieść do kwestii, które się tu pojawiły. Przedstawiając stanowisko rządu, mówiłem o kwestii subwencji oświatowej i mówiłem o dodatkowej wadze, która powinna się pojawić. Jeżeli ma to być usystematyzowane, to tak jak inne kwestie, które reguluje ustawa i które są regulowane na gruncie rozporządzeń. Dotyczy to rekrutacji

i ramowych planów nauczania, a co za tym idzie, także subwencji i odpowiedniej wagi, tak jak ma to miejsce w przypadku oddziałów sportowych. Nie ma zatem takiej kwestii, w której ktoś chciałby przerzucać koszty na samorządy. Jest wręcz odwrotnie. Dotychczas te działania były finansowane albo z godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, albo godzin, które dodatkowo wprowadzał samorząd terytorialny. Czyli jest wręcz przeciwnie.

Co do podwójnego rocznika, dobrze wiemy, że reforma związana z obowiązkiem sześciolatków wprowadziła dwa podwójne roczniki, które są w tej chwili w szkole podstawowej. Liczą ponad 500 tys. Ja nie chcę polemizować z prawdą czy nie prawdą.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pani poseł, bardzo proszę…

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Kopeć:

Kwestia podwyżki, która jest wprowadzana, poniesie za sobą także kwestie finansowe, czyli przekazania samorządom pieniędzy. Tak to zostanie wprowadzone.

W przypadku powiatu i zmian zadań na te 4 miesiące ta subwencja została zgodnie z algorytmem podziału zwiększona o 890 mln. Mówiłem o tym wczoraj na komisji, mogę powtórzyć jeszcze raz także na tej Komisji. Mowa była o komisji edukacji, więc mówię to, co mówiłem dla tych, którzy w niej nie uczestniczyli. Kwestie finansowe, kwestie subwencji są rozwiązywane razem ze zmianami, które przyniosła nowelizacja ustawy – Karta Nauczyciela. Za tym nastąpi zmiana przepisów wykonawczych. Te kwestie, o których państwo mówią, a które dotyczą finansów, one także zostaną przedstawione. Trudno nie zauważyć, że dochody samorządów wzrosły w 2017 r. o 7,6%, w 2018 r. o 9,6%, w 2018 r. to jest 22 mld. Dochody własne to jest 11 mld zł. W takich ramach się poruszamy.

Natomiast po doświadczeniach, które dotyczyły funkcjonowania tych oddziałów, stanowisko rządu jest takie, że na ten moment, w oparciu o doświadczenie z realizacją konkretnego programu, który był realizowany w konkretny sposób, jesteśmy w stanie przenieść systemowo te rozwiązania na grunt przepisów prawa oświatowego.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, teraz pani poseł wnioskodawca, w imieniu wnioskodawców.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Panowie ministrowie, Wysoka Komisjo, mam wrażenie, że nie wszyscy posłowie wsłuchiwali się w uzasadnienie, które przedstawiałam na samym początku, kiedy rozpoczęliśmy pracę Komisji. Albowiem w tym, co mówiłam, wyraźnie wskazałam kwestie związane z tym, jakie są skutki dla samorządów wprowadzenia niniejszej nowelizacji.

Szanowni państwo, mówiłam wyraźnie, że przedmiotowa nowelizacja nie generuje nowych, dodatkowych zadań dla szkół i samorządów. Poza tym należy mieć na względzie, to również podkreślałam, że do tej pory całość finansowania, prowadzenia tych klas oddziałów przygotowania wojskowego w ramach szkół ponosiły samorządy. Dzisiaj samorządy opłacają w zasadzie samodzielnie te klasy mundurowe.

Dotacja, która była przewidziana i którą przygotowało Ministerstwo Obrony Narodowej, wypłacanej od 2017 r., wynika z dobrej woli Ministerstwa Obrony Narodowej. Tak naprawdę większość szkół tej dotacji nie otrzymywało.

Dzisiaj, ta nowelizacja, którą proponujemy, systematyzuje tę kwestię. Samorządy będą mogły liczyć na dofinansowanie prowadzenia tych klas, zarówno w ramach subwencji oświatowej – wynika to z poprawek rządowych i o tym również mówiłam w swoim wystąpieniu – jak i będą mogły liczyć na dofinansowanie prowadzenia tych klas ze strony Ministerstwa Obrony Narodowej. Mówiłam, na co Ministerstwo Obrony Narodowej będzie przeznaczało pieniądze, tak jak do tej pory, czyli na prowadzenie zajęć praktycznych, w ramach współpracy z jednostkami wojskowymi. Ministerstwo Obrony Narodowej będzie przeznaczało również dotacje dla organu prowadzącego szkołę.

Zatem ta nowelizacja poprawia sytuację w ramach finansowania tych klas, również, jeżeli chodzi o samorządy, a w żaden sposób nie generuje żadnych obciążeń dla samorządów. Więc wyjaśnijmy sobie tę kwestię. Do tej pory samorządy, organy prowadzące szkołę

samodzielnie finansowały te klasy. Proszę sobie to uświadomić. Dzisiaj wprowadzamy nowelizację, w ramach której te organy będą mogły liczyć na subwencję oświatową, dotację ze strony MON. Na prawdę nowelizacja tę kwestię porządkuje. Warto to sobie uświadomić.

Drugie pytanie, które się pojawiło od państwa posłów… pan minister Mroczek zwrócił uwagę na to, że uwagi, które przedstawiła strona rządowa, w dużej mierze przekraczają czy w znacznym stopniu uzupełniają projekt poselski.

Panie ministrze, wydaje mi się, że powinien pan zdawać sobie sprawę z tego, że posłowie dzisiaj, nawet przedstawiając projekty poselskie, nie mają do dyspozycji całego sztabu legislatorów. Nie mają takich możliwości jak strona rządowa. Sytuacja, w której posłowie będą przedstawiali komplementarne projekty, będzie możliwa tylko wtedy, kiedy nastąpi zmiana obecnego stanu rzeczy i posłowie będą mogli liczyć na szerszą pomoc prawną. Obecnie organy Sejmu nie wyposażają posłów w takie narzędzia. Nic dziwnego, że projekty poselskie ze swej natury rzeczy wymagają uzupełnienia ze strony organów rządowych, które nie tylko doskonale znają temat, ale przede wszystkim mają legislatorów, którzy mogą uzupełnić ewentualne braki.

Kolejna kwestia, która była podnoszona, czyli dlaczego obecna nowelizacja nie obejmuje wszystkich klas mundurowych, tylko dotyczy wyłącznie klas wojskowych. Wysoka Komisjo, przede wszystkim nowelizacja nie zamyka takiej możliwości, żeby te kwestie uregulować w przyszłości. Nie ulega natomiast wątpliwości, że to właśnie klasy wojskowe poprzez działania, które wcześniej podejmowało Ministerstwo Obrony Narodowej, są obecnie… ta kwestia dotyczące właśnie klas wojskowych jest najlepiej przygotowana i jest już gotowa do tego, żeby tę nowelizację wprowadzić. Oczywiście bardzo ważnym elementem jest również potrzeba odbudowy rezerw osobowych sił zbrojnych. Ta nowelizacja oczywiście w pewnym stopniu odpowie na potrzeby w tym zakresie.

Podnoszona była też kwestia związana z wejściem w życie ustawy przedmiotowej. Pani poseł pytała, dlaczego w środku roku szkolnego, dlaczego to styczeń 2020 r. Pani poseł, należy mieć na względzie, że moment wejścia w życie ustawy nie jest tożsamy z momentem, w którym te klasy wojskowe są uruchamiane. Ona wchodzi w styczniu 2020 r., ale po to, ażeby w marcu mogła ruszyć rekrutacja do tych szkół, a one rozpoczną funkcjonowanie dopiero we wrześniu 2020 r. Wymaga to, ażeby rozporządzenie, o którym mówi przedmiotowa nowelizacja, było wprowadzone do marca 2020 r., bo wtedy musi ruszyć rekrutacja.

Pytanie, czy Ministerstwo Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministerstwem Edukacji Narodowej jest w stanie wydać to rozporządzenie. To jest pytanie do przedmiotowych resortów, a nie do wnioskodawcy. W obecnej sytuacji nie usłyszałam, żeby którykolwiek z tych resortów poddawał w wątpliwość możliwość wprowadzenia tego rozporządzenia w stosownym czasie.

Kolejna kwestia związana była z pytaniem pani poseł, dlaczego nowelizacja jest wprowadzana bez wniosków z programu pilotażowego. Ja o tym mówiłam również w uzasadnieniu, na samym początku Komisji. Mówiłam, że nowelizacja konsumuje pierwsze wnioski z programu pilotażowego, niezbędne do sformułowania nowelizacji ustawowej. Natomiast konkretne, szczegółowe wnioski, które Ministerstwo Obrony Narodowej będzie miało we wrześniu 2019 r., pozwoli na sformułowanie szczegółowych wymogów w zakresie rozporządzenia.

Odpowiedź do pana posła Dolaty. Myślę, że jeżeli chodzi o kwestie, które pan poseł poruszył, jeżeli chodzi np. o szkolenie spadochronowe czy lotnicze, to jest część szkolenia specjalistycznego. W dalszych etapach oczywiście będzie można rozważać uzupełnienie szkolenia w klasach wojskowych o takie szkolenie specjalistyczne. Na obecnym etapie program szkolenia, który jest realizowany w ramach klas wojskowych, odnosi się do programu podstawowego. Będzie to wynikało z potrzeb MON, czy będzie chciało uzupełnić to szkolenie podstawowe o elementy szkolenia specjalistycznego. Jest to oczywiście sprawa dalszego etapu.

Jeszcze jedna uwaga do pana przewodniczącego, który skrytykował opinię prawną BAS-u. Chciałabym, panie przewodniczący, zauważyć, że posłowie otrzymali dwie opinie z Biura Analiz Sejmowych. Jedna z 12 lipca, druga z 16 lipca. Nie wiem, której opinii

dotyczyła uwaga pana przewodniczącego. Pan przewodniczący odpowiada nam, że z 12 lipca. W mojej ocenie obie te opinie merytoryczne ze strony Biura Analiz Sejmowych w dużej mierze się uzupełniają. Dlatego warto również przeczytać drugą opinię. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Moja uwaga dotyczyła tego, że po prostu są poprzeklejane te same zdania i w ten sposób jest nieco powiększona objętość opinii, a nic to nie wnosi do samego przedmiotu. Ktoś za bardzo sobie uprościł pracę.

Zamykam dyskusję. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 3548. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego, ale zgłoszono wniosek o powołanie podkomisji nadzwyczajnej w celu rozpatrzenia projektu. W takim razie ten wniosek poddam w tej chwili pod głosowanie, bo rozumiem… Wniosek przeciwny pana przewodniczącego Jacha.

Bardzo proszę. Kto jest za powołaniem podkomisji nadzwyczajnej? Proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

W takim razie 16 głosów poparło wniosek o powołanie podkomisji nadzwyczajnej, 28 było przeciwnych. Wniosek upadł. Dziękuję.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku 3548.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie słyszę.

W takim razie przystępujemy do art. 1. Chyba zaczną się pewne komplikacje. Zmiana pierwsza. Czy są uwagi do zmiany pierwszej?

Dziękuję gościom, którzy opuszczają salę.

Nie ma uwag do zmiany pierwszej. Biuro Legislacyjne nic nie wnosi?

Zmiana druga. Czy są uwagi do zmiany drugiej?

Pan przewodniczący zgłasza.

Poseł Michał Jach (PiS):

Jest poprawka. W art. 1 pkt 2 nadać brzmienie:

„art. 4 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

» 4a) oddziale przygotowania wojskowego – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18 ust. 6«.”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Jest zmiana brzmienia pkt 4a.

Poseł Michał Jach (PiS):

Zmiana brzmienia pkt 4a.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Biuro Legislacyjne?

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Biuro Legislacyjne nie ma uwag… To znaczy taka drobna uwaga. Rzeczywiście ustawa – Prawo oświatowe nie posługuje się pojęciem „zajęcia z zakresu edukacji wojskowej”, dlatego to ograniczenie do powołania się na rozporządzenie wydaje się wystarczające. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy jest sprzeciw wobec zmiany drugiej?

Poseł Magdalena Marek (PO-KO):

Czy możemy dostać to na piśmie?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Oczywiście, na pewno tak.

Zmiana trzecia. Czy są uwagi do zmiany trzeciej?

Poseł Michał Jach (PiS):

Moment. Ja mam tu jeden egzemplarz…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Głos sprzeciwu? Bardzo proszę, pan przewodniczący do zmiany trzeciej.

Chwila przerwy. Bardzo przepraszam. Musimy uporządkować kwestię poprawek.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Proszę państwa wznawiamy nasze obrady.

Mamy teraz zmianę trzecią.

Poseł Michał Jach (PiS):

To jest poprawka druga.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

W zmianie trzeciej poprawka druga.

Bardzo proszę, panie przewodniczący, o przedstawienie.

Poseł Michał Jach (PiS):

Poprawka dotyczy nowego brzmienia upoważnienia ustawowego. Obecnie pkt 3 ma mieć brzmienie:

„w art. 18 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

»Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym ds. oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) program szkolenia realizowany w oddziale przygotowania wojskowego, mając na uwadze przygotowanie do podjęcia służby wojskowej, rozwijanie umiejętności przydatnych w służbie wojskowej oraz kształtowanie postaw patriotycznych i obronnych wśród uczniów;

2) organizację i formy zajęć realizowanych w ramach programu szkolenia, o którym mowa w pkt 1, uwzględniając minimalną liczbę zajęć teoretycznych i praktycznych, miejsce realizacji tych zajęć oraz liczebność oddziału;

3) warunki realizacji zajęć praktycznych, o których mowa w pkt 2, uwzględniając bezpieczeństwo uczniów, potrzebę zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania jednostek wojskowych oraz możliwość realizacji części zajęć praktycznych przez instruktorów organizacji proobronnych, w celu nabycia przez uczniów praktycznych umiejętności wojskowych«.”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Biuro Legislacyjne?

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Nie mam uwag.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy jest sprzeciw wobec tej poprawki do zmiany trzeciej? Nie słyszę. Rozumiem, przyjęta.

Pan przewodniczący?

Poseł Michał Jach (PiS):

Mam drugą poprawkę dotyczącą zmiany trzeciej. W art. 1 pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Panie przewodniczący, chwila, bo Biuro Legislacyjne jeszcze się zgłasza.

Bardzo proszę.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Przepraszam. Taka drobna korekta. Ta poprawka nr 3 nie dotyczy trzeciej zmiany tylko chodzi o dodanie nowej zmiany. Po zmianie trzeciej będzie dodana nowa zmiana 3a,

na razie tak na roboczo, i będzie dotyczyła zupełnie innego artykułu: dodania art. 28a. Tylko tyle, taka formalna uwaga. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję.

Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Michał Jach (PiS):

„Po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

»Art. 28a ust. 1. W szkołach publicznych i niepublicznych, o których mowa«". To państwo wszyscy otrzymali, więc proponuję nie czytać całej poprawki nr 3, chyba że jest taka potrzeba.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Proszę tylko państwa posłów, żebyście spojrzeli na te dwie strony. Czy nie mają państwo uwag? Biuro Legislacyjne?

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Panie przewodniczący, Biuro Legislacyjne nie ma uwag, bo też dostałyśmy te poprawki na posiedzeniu Komisji. Trudno mi odnieść się z całą odpowiedzialnością, czy wszystko jest poprawnie. Wydaje się, że legislacyjnie jest zbudowana poprawnie. Tyle mogę powiedzieć w tym momencie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Rozumiem, że na tym zdaniu przypuszczającym będziemy się opierać.

Czy są jakieś uwagi państwa posłów lub sprzeciw wobec tej zmiany? Nie słyszę. W takim razie została przyjęta.

Teraz przechodzimy do…

Poseł Michał Jach (PiS):

Poprawka czwarta.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Zmiana czwarta tak naprawdę będzie teraz zmianą piątą.

Bardzo proszę, pan przewodniczący.

Poseł Michał Jach (PiS):

Poprawka dotycząca art. 1… Dodaje się nowy pkt 3b. Tu jest podobna uwaga do tej z poprzedniej poprawki, o której mówiła pani mecenas. Dodaje się pkt 3b) „w art. 29 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie" i dalej wymienione są artykuły, które wykonują odpowiednio samorządy.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy są uwagi ze strony państwa, państwa posłów? Biuro Legislacyjne?

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Nie mam uwag.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany piątej? Nie słyszę. W takim razie przyjęta, z poprawką.

Zmiana szósta. Bardzo proszę. Pan przewodniczący ma jakąś poprawkę?

Poseł Michał Jach (PiS):

Przed chwilą przyjęliśmy poprawkę czwartą.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Do zmiany piątej, bo zmieniliśmy kolejność ze względu na art. 3a.

Poseł Michał Jach (PiS):

Tak, tak oczywiście. Teraz mamy poprawkę piątą, która będzie zmianą jakby szóstą, tak, pani mecenas?

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Biuro Legislacyjne uporządkuje cały ten tekst po przyjęciu przez Komisję sprawozdania. Jest to kolejna zmiana po zmianie trzeciej, to jest szósta.

Poseł Michał Jach (PiS):

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Bardzo proszę.

Poseł Michał Jach (PiS):

To jest pkt 3c: „w art. 51 ust. 1 pkt 1, otrzymuje brzmienie:

»1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami oraz kolegiami pracowników służb społecznych, które znajdują się na obszarze danego województwa, z zastrzeżeniem art. 53 ust. 2a«.”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Jakieś uwagi? Nie widzę. Sprzeciw? Nie słyszę.

Pan przewodniczący kontynuuje.

Poseł Michał Jach (PiS):

Kolejna poprawka, która dodaje pkt 3d. Nowy przepis w brzmieniu: „w art. 53 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

»2a. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór pedagogiczny nad realizacją szkolenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6, w szkołach ponadpodstawowych prowadzących oddziały przygotowania wojskowego«.”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Przepraszam, nie pytałem, czy rząd ma jakieś uwagi do tych poprawek.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Kopeć:

Wszystkie te poprawki są zaakceptowane.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję.

Biuro Legislacyjne do tej poprawki?

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Nie mam uwag.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmian w tej postaci? Nie słyszę. Dziękuję.

Pan przewodniczący kontynuuje.

Poseł Michał Jach (PiS):

Kolejna poprawka, dotycząca art. 1. Po pkt 5 dodaje się pkt 5a (nowy przepis) w brzemieniu:

„w art. 172 w ust. 2 w pkt 7 lit. a otrzymuje brzmienie”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak? Pani mecenas.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Wydaje mi się, że pan poseł pominął jedną poprawkę oznaczoną numerem siódmym rzymskim i dotyczy art. 143. Przynajmniej ja w moim zestawieniu mam.

Poseł Michał Jach (PiS):

Pani mecenas, ma pani rację, bo kserograf się przesunął.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Przesunął się.

Poseł Michał Jach (PiS):

Wracamy do tej poprawki art. 1, pkt 5, która otrzymuje nowe brzmienie:

„w art. 143:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

»Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej, albo oddziału przygotowania wojskowego w publicznej szkole ponadpodstawowej przyjmuje się kandydatów, którzy:«,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

»2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole albo oddziale, o których mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki prób sprawności fizycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 4«.”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy są uwagi do tego? Sprzeciw? Nie słyszę. Dziękuję. Przyjęta.

Teraz ósmy.

Poseł Michał Jach (PiS):

Teraz poprawka nr 8. W art. 1 pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„w art. 172 w ust. 2 w pkt 7 lit. a otrzymuje brzmienie:

a) art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1 i 2, art. 136 ust. 1, art. 143 ust. 1 i 2 oraz art. 150 ust. 2 pkt 4 lit. e–fc – przypadku szkoły ponadpodstawowej, w tym dwujęzycznej, sportowej, mistrzostwa sportowego i z oddziałami przygotowania wojskowego«.”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Uwagi? Nie słyszę. Sprzeciw? Nie słyszę. Przyjęte.

Poseł Michał Jach (PiS):

Zgłaszam poprawkę nr 9. Po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203 z 2018 r. oraz 2245) w art. 74 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

»3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zakres wsparcia dla organu prowadzącego oddział przygotowania wojskowego, uwzględniając program szkolenia, organizację i formy zajęć realizowanych w ramach tego szkolenia oraz warunki realizacji zajęć praktycznych, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe«.”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję. Co z tytułem ustawy? Biuro Legislacyjne proszę.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Ten tytuł, który Komisja przyjęła, trzeba będzie również uzupełnić o tytuł ustawy: „oraz o zmianie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych”. To będzie konsekwencja przyjętej poprawki, jeżeli Komisja przyjmie poprawkę.

Natomiast Biuro Legislacyjne ma takie wątpliwości. „Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zakres wsparcia” – to określenie wydaje mi się nieostre. „Zakres wsparcia” – o jakie wsparcie chodzi? Wydaje mi się, że to jest raczej materia ustawowa, a nie materia aktu wykonawczego. Minister obrony narodowej czy jakikolwiek minister będzie sobie sam ustalał zakres wsparcia. Mam tutaj duże wątpliwości, dlatego też prosiłabym stronę rządową o stanowisko.

Również taka wątpliwość: minister oczywiście będzie określał ten zakres wsparcia w drodze rozporządzenia, ale biorąc również pod uwagę rozporządzenie, które sam wydaje. Powiem tak, mam wątpliwości. Minister będzie brał pod uwagę również to, co sam wyda. Wydaje się, że będzie już znał to rozporządzenie, które wyda. Być może dałoby się ten przepis skrócić i po wyrazach „zajęć praktycznych” postawić kropkę. To tak na gorąco.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Panowie ministrowie? Pan minister Skurkiewicz.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

To znaczy jedna uwaga. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej określi zakres wsparcia merytorycznego i finansowego, co do tego nie ma najmniejszej dyskusji. Wsparcie merytoryczne to jest również m.in. określenie współpracy z poszczególnymi związkami, z poszczególnymi jednostkami, które będą odpowiedzialne również za współpracę z daną placówka oświatową, z daną klasą, z daną szkołą.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Kopeć:

Te poprawki w dużym stopniu wskazują na delegację ministra obrony narodowej do wydania właściwego rozporządzenia. Być może ta propozycja Biura Legislacyjnego kończąca ten zapis na „zajęć praktycznych" jest pewnie do przemyślenia.

Poseł Michał Jach (PiS):

To znaczy?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pan przewodniczący.

Poseł Michał Jach (PiS):

Do przemyślenia. To znaczy? Panie ministrze?

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Kopeć:

Znaczy kwestia redakcyjna wymaga jeszcze przeanalizowania z Biurem Legislacyjnym. Jesteśmy do dyspozycji Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Rozumiem, że Biuro Legislacyjne proponuje, żeby od słowa „uwzględniając program szkolenia" wykreślić, dlatego że to jest rozporządzenie, które wcześniej przyjmowaliśmy już w tej kwestii. Rozumiem, że taki jest sens skrócenia tego punktu.

Natomiast „zakres wsparcia merytorycznego i finansowego" być może wymaga w tym przypadku dookreślenia w tej poprawce. Ale to wnioskodawcy, bardzo proszę.

Panie przewodniczący, co pan proponuje?

Poseł Michał Jach (PiS):

Biuro Legislacyjne jak uważa? Poproszę stanowisko biura.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Panie przewodniczący, ja nie potrafię powiedzieć w tym momencie nic poza tym, że samo sformułowanie „zakres wsparcia" budził moje wątpliwości również z tego powodu, że moim zdaniem jakikolwiek zakres, zwłaszcza finansowy, powinien być określony w ustawie, a nie w akcie wykonawczym. To jest właściwie najważniejsza i największa moja wątpliwość. Art. 74 posługuje się sformułowaniem „dotacje celowe". Być może byłoby to odpowiednie określenie. Ale to jest taka uwaga na gorąco. Należałoby to po prostu przemyśleć i porozumieć się oczywiście z wnioskodawcą i ze stroną rządową.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak, dziękuję.

Pani poseł Urszula Augustyn, bardzo proszę.

Poseł Urszula Augustyn (PO-KO):

Dziękuję.

Chciałabym zgłosić wniosek formalny. Na miły Bóg, jak widać wyraźnie, że trzeba poświęcić temu zapisowi trochę czasu, to wnioskuję, żeby wnioskodawca wycofał tę poprawkę i wprowadził ją przemyślaną, zredagowaną po ludzku i normalnie, zgodnie z procedurą legislacyjną w drugim czytaniu.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pan przewodniczący… Przepraszam pan minister Skurkiewicz, proszę.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Szanowni państwo, co do zapisu tej poprawki nie mam żadnej wątpliwości. Jeszcze raz powtórzę, to minister, w drodze rozporządzenia, określi zakres wsparcia merytorycznego

i finansowego. Podobnie odbywa się chociażby dzisiaj, gdzie minister obrony narodowej w formie decyzji, czyli aktu jeszcze niższego rzędu, określa, w jaki sposób np. w ramach certyfikowanych klas mundurowych jest określana i w jakim zakresie dotacja dla klas w ramach certyfikacji. To nie jest problem natury prawnej czy legislacyjnej. Ja uważam, że to rozwiązanie, które jest zapisane, jest absolutnie właściwe.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Pan przewodniczący.

Poseł Michał Jach (PiS):

Podtrzymuję zdanie pana ministra i wnioskuję o przyjęcie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

W takim razie ja zgłaszam sprzeciw. Będziemy głosować.

Bardzo proszę. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (22) Kto jest przeciw przyjęciu? (9) Kto się wstrzymał? (0) Poprawka została przyjęta.

I ostatnia.

Poseł Michał Jach (PiS):

Zgłaszam ostatnią poprawkę dotyczącą art. 1. Po art. 1a dodaje się art. 1b (nowy przepis) w brzmieniu:

„Art. 1b. ust. 1. w latach szkolnych 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023 oddziały przygotowania wojskowego mogą być tworzone wyłącznie w szkołach prowadzących kształcenie dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej.

Ust 2. Pierwsze postępowanie rekrutacyjne do oddziałów przygotowania wojskowego przeprowadza się na rok szkolny 2020/2021”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Dziękuję.

Czy jest sprzeciw wobec tej poprawki? Nie widzę. Przyjęta.

Poseł Michał Jach (PiS):

W konsekwencji przyjęcia poprawki nr 9 powinniśmy też zmienić brzmienie tytułu ustawy. Wnoszę o zmianę brzmienia ustawy na „Ustawa o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych”.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji dość logicznej, wynikającej ze zmian? Nie ma. Przyjęta.

Artykuł 2. Czy są uwagi do art. 2? Sprzeciw wobec przyjęcia? Nie ma.

W takim razie zakończyliśmy pracę nad zmianami i poprawkami. Głosujemy nad całością.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak, Biuro Legislacyjne?

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Przepraszam, ale w ferworze, natłoku poprawek zapomnieliśmy o zmianie czwartej. W druku dotyczy ona art. 98 ust. 1 pkt 6. Bardzo przepraszam, że nie zasygnalizowałam wcześniej. Przyjmowaliśmy poprawki, ale pominęliśmy zmianę czwartą.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Ona była procedowana jako zmiana piąta, bo była zmiana numeracji.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Zmiana piąta dotyczyła art. 143.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Nie, nie, nie. Zmiana piąta dotyczyła art. 98.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Tak?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak, oczywiście.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Bardzo przepraszam.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Bo myśmy przesunęli numerację. Myśmy to przyjęli bez sprzeciwu akurat ten artykuł.

Legislator Maria Iwaszkiewicz:

Bardzo przepraszam.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Jeśli to nie wybrzmiało w protokole, to teraz na pewno wybrzmiało. Dziękuję bardzo. Zmieniałem specjalnie numerację, żeby była jasność.

Głosujemy w takim razie nad całością projektu ustawy. Kto jest za wnioskiem o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 3548) wraz z poprawkami przyjętymi przez Komisję? (25) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (5) Stwierdzam, że Komisje wniosek przyjęły.

Proszę o propozycję posła sprawozdawcy. Pan poseł Dolata, proszę bardzo.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Dziękuję bardzo. Proponuję panią poseł Teresę Wargocką.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO-KO):

Tak, pani poseł się zgadza? Nie ma innej propozycji?

Dziękuję. W takim razie na tym porządek dzienny został wyczerpany. Zamykam posiedzenie. Dziękuję bardzo i liczę w przyszłości, że jeśli chodzi o sprawy wojskowe, to jednak będziemy precyzyjniej pracować. Dziękuję bardzo.